

עבודת קיץ בעברית – כיתות ז' – תשפ"ב

מועד ההגשה: 2.9.22

דרך הגשת העבודה:

בקלסר חצי שקוף, יש להדפיס את העבודה בגופן Arial 14, שורה וחצי רווח בין השורות, יש להדגיש כותרות.

יש להגיש את העבודה בקלסר שקוף עפ"י הסדר הבא:
שער, תוכן עניינים, העבודה עצמה, רפלקציה (=משוב עצמי)

* **בדף שער** - הנושא: תלקיט : כתיבה בעברית – והבנת הנקרא

מגיש: שם ושם משפחה.

כיתה:

תאריך הגשה:

מוגש למורה:

חט"ב "גוונים"

* **בתוכן העניינים** – מצד ימין של הדף לציין את נושאי הכתיבה.
ומצד שמאל של הדף את מספר העמוד.

* **רפלקציה** - יש לכתוב שיקוף שבו אתם מתבקשים להתייחס לתהליך הכתיבה.

יש לענות על השאלות הבאות בדרך מורחבת ועניינית:

1. מהי בשבילי כתיבה? יש להציג זאת בדרך של כתיבה יצירתית, מה חשיבותה של כתיבה עצמאית? מה גורם לכתיבה טיעונית להיות ייחודית?
2. האם קל לי לכתוב? הסבירו בהרחבה, מדוע זה קל, ואם זה לא קל, הסבירו למה זה לא קל? מה נדרש מכם שהופך זאת לקשה?
האם זה קשה כי אין לי ידע כללי בנושא? האם זה קשה כי מסובך בשבילי לכתוב את מה שאני חושב? האם זה קשה כי אני לא מצליח להיצמד למבנה הנדרש ממני? האם קשה לי לכתוב בשפה תקינה כי אני רגיל לכתוב כמו שאני מדבר?
3. במידה והיה לכם מחסום כתיבה, כתבו כיצד התגברתם עליו? במידה ולא היה מחסום כתיבה, מה עזר לכם בכתיבה
4. תארו את תהליך הכתיבה שלכם מן הרגע שהנכם מקבלים נושא לכתיבה, דרך הרעיונות עד לביצוע.
5. האם עמדתי במשימות הכתיבה? אם כן, כיצד? אם לא, הסבירו מדוע וכיצד אתם מתכוונים להצליח בכך?

משימה ראשונה – סיכום בורר

קראו את הטקסט וכתבו סיכום באורך של כ- 12-15 שורות, ועשו שימוש הולם במילות קישור מתאימות, בסיכומכם התייחסו למאפייני גיל ההתבגרות.

גיל ההתבגרות - על קצה המזלג

(עינת אמיר, 6 בפברואר 2012,

<http://www.articles.co.il/article/135349/20%קצה20%המזלג/20%ההתבגרות-20%על20%קצה20%המזלג/>)

פסקה א "גיל ההתבגרות" הוא מושג בחברה המודרנית לתקופה המתפרסת לאורך מספר שנים. לעומת זאת, בחברות מסורתיות המעבר לעולם המבוגרים מהיר וחד, ומתרחש בטקס התבגרות.

פסקה ב לא בכדי הפך "גיל ההתבגרות" שם נרדף לתקופה של סערת רגשות, בלבול וחיפוש זהות. שבה שינויים קיצוניים מתחוללים בנפשו ובגופו של המתבגר. תקופה זו מאופיינת בשאיפה לעצמאות, בהתרסה ובמרד כלפי הסמכות ההורית ובשימת דגש על שייכות חברתית.

פסקה ג יחסה של החברה כלפי המתבגרים הוא דו ערכי. מחד גיסא, המתבגר איננו ילד עוד, הסלחנות המופגנת כלפי ילדים לא ניתנת לו יותר, ומצופה ממנו שיתנהג כמבוגר. מאידך גיסא, הוא עדיין איננו מבוגר, ועל כן אינו זוכה לזכויות ולעצמאות שמהן נהנה המבוגר.

פסקה ד המתבגר מבדיל ומרחיק את עצמו מחברת הילדים, ומרגיש שאיננו שייך עוד לחברה זו. מנגד, גם בחברת המבוגרים השמרנית איננו מוצא את מקומו. יתרה מזו, הוא חש שהוריו אינם מבינים אותו ואת שעובר עליו. לכן המקום שבו הוא חש נוח ביותר הוא בחברת בני גילו, "קבוצת השווים", שגם הם מתבגרים החווים את אותן חוויות כמותו. בחברת בני גילו הוא אינו חש "עוף מוזר". עם זאת, כדי להיות חלק מהקבוצה החברתית ולמצוא בה את מקומו, המתבגר נדרש לקונפורמיות, כלומר להידמות לאחרים. הדבר מתנגש עם רצונו העז "לגלות את עצמו" ולמצוא את ייחודיותו.

פסקה ה

עד עתה ההורים היו חלק חשוב, משפיע ומרכזי בחייו של המתבגר. כעת הם חשים שדוחקים אותם החוצה. ניסיונותיהם לקחת חלק, להיות מעורבים בחיי המתבגר ולהשפיע עליו, לרוב נדחים. הם חשים מתוסכלים וחסרי אונים לנוכח השינויים והתמורות החלים במתבגר, הן בהיבט הפיזי והן בהיבט הרגשי. בתקופה זו נראה אצל המתבגר נטייה למצבי רוח שונים המשתנים תכופות, רצון לבלות שעות ארוכות עם חברים, מרידה בערכים מקובלים ונטייה להתנצחויות. עקב כך בין ההורים למתבגרים מתעוררים ויכוחים רבים, ואי הבנה בתקשורת ביניהם.

פסקה 1

הפסיכואנליטיקאי האמריקאי אריקסון קרא לתקופת גיל ההתבגרות "מורטוריום" (השהיה). מונח זה מעיד כי בתקופה זו זקוק המתבגר לפסק זמן שיאפשר לו לגבש את זהותו, ולאתר את מקומו החברתי והאישי. תקופה זו חשובה מאוד להתפתחותו ובעלת השלכות על עתידו, על כן חשוב להכיר בצורך טבעי זה ובחשיבותו, ולאפשר זאת.

[illegible]

משימה שנייה - הבנת הנקרא

קראו את הטקסט הבא וענו על המשימה.

על הבדידות החדשה בעולם הטכנולוגי

"ככל שהטכנולוגיה מתפתחת, כך אנשים מרגישים בודדים יותר", כך טוען פסיכיאטר ישראלי בכיר. לדבריו, הסיבה שהבדידות הולכת ומעמיקה היא הדרך שבה אנשים יוצרים קשרים חברתיים בעידן הטכנולוגי. היום אנשים מתקשרים זה עם זה באמצעות טלפונים חכמים ורשתות חברתיות, במקום להיפגש פנים אל פנים. התקשורת הדיגיטלית, לדעתו, אינה מספקת את הצורך של בני האדם בקשרים חברתיים כפי שמפגש פיזי עושה זאת.

ככל שאמצעי התקשורת הטכנולוגיים משתכללים, כך תחושת הבדידות גוברת. הבדידות היא תחושה שהאדם יכול לחוות בכל תקופות חייו: בילדות, בנעורים, בבגרות ובזקנה, והיא מסכנת את בריאותו הגופנית והנפשית.

על פי התפיסה הנפוצה בתרבות המערב, "אדם בודד" הוא אדם הקשרים החברתיים שלו מצומצמים או אדם שחי לבד. תוצאות מחקרים שנערכו בשנים האחרונות סותרות לחלוטין את התפיסה הזאת. הממצאים מראים שאין קשר בין תחושת בדידות של אדם ובין מספר האנשים שיש לו קשרים איתם: יש אנשים החיים לבד ואינם חשים בדידות, ואילו אחרים סובלים מתחושת בדידות גם אם הם מוקפים באנשים רבים. המסקנה המתבקשת מממצאים אלה היא שבדידות היא תחושה אישית, והיא קשורה אך ורק לדרך שבה אדם רואה את עצמו מבחינה חברתית עד כמה החברה סביבו מספקת את צרכיו.

מה הם הצרכים החברתיים שאדם זקוק להם כדי שלא להרגיש בדידות? האדם הוא יצור חברתי מטבעו. לטענת חוקרים, אדם זקוק לאדם אחר שאתו הוא יכול לדבר בגילוי לב על דברים שהוא חפץ: גם על קשיים וגם על דברים טובים שקרו לו.

חוקרים אחרים טוענים שאדם שמרגיש מקובל בחברה שבה הוא חי — אדם שזוכה להערכה ולכבוד מאחרים לא יחוש בדידות.

מדוע קשרים שמתקיימים באמצעות טלפונים חכמים ורשתות חברתיות אינם מספקים את מה שהאדם צריך מבחינה חברתית? בעיקר בגלל סוג הקשר. יש בקשר הווירטואלי (שאינו מפגש פיזי) משהו שקרי. לקשר הזה שמתקיים מרחוק יש השפעה שלילית על הקשרים החברתיים בין בני אדם, מפני שהאדם נמצא פחות ופחות במגע אנושי ישיר.

שיחה ברשת חברתית לעולם לא תצליח להחליף שיחה בארבע עיניים. שיחה ברשת חברתית אינה יכולה לספק צורך של אדם בקשר עמוק ואמיתי. אנשים רבים מרגישים בשיחה כזאת ניכור וזיוף. אדם זקוק לקשר שיש בו מגע אנושי פיזי. ההרגשה של אדם שזוכה ב"לִיקים" (likes) רבים ברשת החברתית אינה דומה כלל להרגשה של אדם הזוכה לחיבוק חם מחבר.

אין ספק שהמגע הפיזי הולך ונעלם בעידן הטכנולוגי, ויש לכך השפעה ישירה על הרגשת הבדידות, ובעקיפין על בריאות האדם.

מעובד על פי פרידמנגרן, ש', "מישהו להיות איתו : על הבדידות החדשה בעולם הטכנולוגי", גלובס, 2018/5/12 (

ענו על כל השאלות 1-6, על פי המאמר

1. א. בשורה 1 במאמר כתוב כי ככל שהטכנולוגיה מתפתחת, כך אנשים מרגישים בודדים יותר.

על פי שורות 1-8, מדוע אנשים מרגישים בודדים יותר?

הקיפו את התשובה הנכונה ביותר.

___ כי האדם חֲנוּה בדידות בכל תקופות חייו: בילדות, בנעורים, בבגרות ובזקנה.

___ כי אמצעי התקשורת הדיגיטליים אינם מספקים את הצרכים החברתיים של האדם.

___ כי התפתחות הטכנולוגיה היא אחד מגורמי הסיכון הגדולים ביותר לבריאות האדם.

___ כי הבדידות הולכת ומעמיקה בגלל אמצעי התקשורת הדיגיטליים.

ב. בשורות 27-28 כתוב: "ההרגשה של אדם שזוכה ב"ליקים" likes רבים ברשת החברתית אינה דומה כלל להרגשה של אדם הזוכה לחיבוק חם מחבר".

איזו טענה הכותבת מדגימה באמצעות ההשוואה הזאת?

הקיפו את התשובה הנכונה ביותר.

___ אנשים רבים מרגישים בשיחה דרך רשת חברתית ניכור וזיוף.

___ שיחה ברשת חברתית אינה יכולה לספק צורך של אדם בקשר עמוק ואמיתי.

___ היום אנשים מתקשרים זה עם זה באמצעות טלפונים חכמים ורשתות חברתיות.

___ הבדידות היא תחושה שהאדם יכול לחוות בכל תקופות חייו.

2. השלימו את המשפטים שלפניכם על פי שורות 1-8

הקשרים החברתיים בעידן הטכנולוגי מתקיימים באמצעות _____ ולא
באמצעות _____ שבני אדם זקוקים לו כדי שלא להרגיש בודדים.
בעקבות זאת הרגשת הבדידות _____ ומשפיעה על
_____ של האדם מבחינה נפשית ו _____ .

3. א. בשורות 9-15 מוזכרות שתי תפיסות בנוגע לבדידות:

1. "אדם בודד" הוא אדם שהקשרים החברתיים שלו מצומצמים או אדם שחי לבד.
2. הבדידות היא תחושה אישית.

כותבת המאמר מסכימה רק עם אחת משתי התפיסות האלה ושוללת את התפיסה
האחרת.

השלימו את המשפט שלפניך.

הכותבת שוללת את תפיסה מספר _____ .

ב. הכותבת מסתמכת על מחקרים כדי לבסס את התפיסה שהיא מסכימה אתה.

העתיקו מן המאמר משפט אחד המבסס את תוצאות המחקרים עליהם מתבססת
הכותבת.

ג. קראו את המשפט שלפניכם, וענו על השאלה שאחריו.

המשוררת דליה רביקוביץ' סיפרה שהיא מרגישה הכי בודדה כשהיא אוכלת בחדר
האוכל בקיבוץ בזמן שהיא מוקפת אנשים.

מעובד על פי דואק, ש', "מחקר חדש קובע: תחושת בדידות מובילה להזדקנות מואצת", גלובס, 2018/6/8

איזו מן התפיסות המוזכרות בסעיף א באה לידי ביטוי במשפט זה? נמקו את תשובתכם.

4. לפניכם קטע קצר. קראו אותו, וענו על שני הסעיפים שאחריו.

לא כל בדידות היא שלילית. בדידות שהאדם בחר בה מרצונו, ולא נכפתה עליו, יכולה להיות חיובית, ויש בה אפילו יתרונות. אנשי רוח רבים בחרו לחיות בבדידות כי הם רצו לחוות את העולם לבדם. הם בחרו להתבודד כדי שיוכלו ליצור יצירות שנובעות ממחשבה חופשית, מקורית ועצמאית. הם לא רצו בסביבתם אנשים שעלולים להסיח את דעתם ממעשה היצירה או להשפיע עליה. יוצרים ידועים שבחרו להתבודד הם: **המלחין בטהובן, המדען ניוטון, הסופר קפקא, הפילוסוף קאנט והצייר גוגיה.**

(מעובד על פי להט, א', "טוב היות האדם לבדו", כלכליסט, 31.3.2011)

א. כותב הקטע הקצר טוען כי בדידות מבחירה יכולה להיות דבר חיובי.

על פי הקטע הקצר, מהו הנימוק שלו לטענה זו?

ב. מה אפשר להסיק מן ההשוואה בין הקטע הקצר למאמר?

הקיפו את התשובה הנכונה.

- כותב הקטע תומך בדעתה של כותבת המאמר בנוגע להשפעות הבדידות.
- כותב הקטע שולל לחלוטין את דעתה של כותבת המאמר בנוגע להשפעות הבדידות.
- דעתו של כותב הקטע בנוגע להשפעות הבדידות היא ניטרלית.
- כותב הקטע מסתייג מדעתה של כותבת המאמר בנוגע להשפעות הבדידות.

5. א. "אנשים רבים מרגישים בשיחה כזאת ניכור וזיוף". (שורות 26-27 במאמר)
 לפניכם רשימה של מילים (וצירוף) : (ניתוק, זרות, קרבה, ריחוק, חוסר שייכות).
הקיפו את המילה או הצירוף שמשמעותה אינה מתאימה למשמעות המילה "ניכור".

ב. על פי שורות 19-20, מהו אדם מקובל?

הקיפו את התשובה הנכונה ביותר.

- אדם שאנשים אחרים מעריכים ומכבדים.
- אדם שאינו מרגיש בודד.
- אדם שיכול לדבר בגילוי לב על מה שהוא חווה בחייו.
- אדם שהחברה מספקת את צרכיו החשובים.

משימה שלישית - כתיבת טקסט טיעון

קראו את הקטע שלפניכם

בעקבות התפשטות נגיף הקורונה בישראל ובעולם אנשים מבוגרים בני 65 ויותר נאלצו להסתגר בבתייהם ולצמצם את המפגשים החברתיים שלהם עם המשפחה והחברים הקרובים. הריחוק החברתי פתר את בעיית ההדבקה של מבוגרים בנגיף אשר מְסַכֶּנֶת בריאותם, אך יצר בעיה אחרת, מסוכנת באותה המידה — בדידות.

כדי להקל על המבוגרים והקשישים את תחושת הבדידות, ננקטו כמה פעולות: שמירה על קשר חברתי עם המבוגרים באמצעות טלפונים חכמים ומחשבים, עריכת מפגשים חברתיים ומשפחתיים בהגבלות מסוימות והקמת מוקדים טלפוניים לתמיכה נפשית. מעובד על פי פרלמן, ג', "מגפת הקורונה: מחיר הבדידות", מתוך אתר מכון דוידסון, 2020/5/5

כתבו טקסט בהיקף של 12-15 שורות. ותארו את הקשיים של המבוגרים במשפחתכם או בסביבתכם הקרובה לכם שנוצרו בגלל הריחוק החברתי בימי הקורונה, ופרטו את הפעולות שנקטו כדי להתמודד עם השפעות הריחוק החברתי.

הדגימו את דבריכם מניסיונכם האישי. תוכלו להיעזר במאמר ובקטעים שקראתם.

הקפידו על מילות קישור מתאימות, על ניסוח תקין ועל פיסוק מתאים.

תוכלו להיעזר במידע מן הקטע שקראתם לעיל.

This image shows a single sheet of white paper with horizontal blue or grey ruling lines. The lines are evenly spaced and run across the width of the page. There are approximately 20 lines visible. The paper has a slightly textured appearance and is set against a dark background.

12